

سرمایه اجتماعی و خوشه های صنعتی و علم و فناوری

سهراب دل انگیزان : استادیار، عضو هیات علمی دانشگاه رازی
دانشگاه رازی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، گروه اقتصاد

چکیده:

سرمایه اجتماعی از اصطلاحات مشترک علوم اجتماعی و اقتصاد به شمار می رود. همکاری، اعتقاد و اقدامات جمعی از شاخصه های وجود آن به شمار می رود. خوشه های صنعتی و خوشه های علم و فناوری نیز که تجمع فیزیکی بنگاههای اقتصادی دارای ارتباطات پسین و پیشین را در کنار سایر نهادهای پشتیبانی کننده و دانشگاهها در مراکز شهری و غیر شهری در بر می گیرند، رهیافت جدید برنامه ریزی توسعه محسوب می گردد. این مقاله با استفاده از روش مرور مطالعات پیشین و بررسی شواهد مطالعه شده سایرین، به گونه ای تحلیلی و محتوایی به بیان نقش سرمایه اجتماعی در شکل گیری و توسعه این نوع از خوشه ها می پردازد. چاچوب کلی مقاله توصیفی است و روش تحلیل محتوا و مرور در تدوین آن بکار رفته است.

واژه گان کلیدی: خوشه صنعتی، خوشه علم و فناوری، سرمایه اجتماعی

۱. مقدمه:

مفهوم سرمایه اجتماعی در بر گیرنده مفاهیمی چون اعتقاد، همکاری، همیاری و معاوضت بین اعضای یک گروه یا جامعه است که نظام هدف مندی را شکل می دهد و آنها را به سوی دست یابی به هدفی ارزشمند هدایت می نماید. خوشه های صنعتی و فناوری نیز رهیافتی جدید در برنامه ریزی اقتصادی هستند که فرایند انسان، صنعت، فناوری و زندگی اجتماعی را در یک محیط جغرافیایی با تعریفی جدید به تصویر می کشد. این مقاله برآن است تا به نوعی تحلیلی از زاویه الزامات اجتماعی توسعه خوشه های صنعتی و فناوری که امروزه در ایران و جهان مورد